

**Stanovisko Sekce pro vnější vztahy Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu
Návrhu nařízení Rady o uplatňování systému všeobecných celních preferencí pro období od
1. ledna 2006 do 31. prosince 2008**

COM(2004) 699 final final – ref. 2004/0242 (CNS)

(2005/C 221/15)

Rada se dne 10. listopadu 2004 rozhodla v souladu s článkem 262 Smlouvy o ES konzultovat Evropský hospodářský a sociální výbor ve věci výše uvedené.

Sekce pro vnější vztahy, jež byla odpovědná za práci Výboru k tomuto tématu, přijala své stanovisko dne 12. ledna 2005. Zpravodajem byl **pan PEZZINI**.

Evropský hospodářský a sociální výbor schválil na svém 414. plenárním zasedání, které se konalo 9. – 10. února 2005 (zasedání ze dne 9. února) 132 hlasy pro, 1 hlas proti, 3 členové se zdrželi hlasování, následující stanovisko.

1. Úvod

1.1 Nařízení Rady (ES) č. 2501/2001 ze dne 10. prosince 2001⁽¹⁾ o uplatňování systému všeobecných celních preferencí vyprší dne 31. prosince 2005. V červenci 2004 přijala Komise pokyny⁽²⁾ týkající se úlohy všeobecných celních preferencí v příštích deseti letech, počínaje 1. lednem 2006 a 31. prosincem 2015 konče. Nyní Rada zveřejnila své návrhy⁽³⁾ prováděcího nařízení.

1.1.1 V roce 1994 zavedly předchozí pokyny⁽⁴⁾ pro desetileté období 1994-2005 a jejich prováděcí nařízení řadu významných změn, jako je např. úprava cel podle citlivosti produktu, odstupňování a zvláštní pobídkové režimy. V roce 2001 byl na dobu neurčitou zaveden zvláštní režim pro nejméně rozvinuté země, („Everything but Arms“ – EBA-) „Všechny produkty kromě zbraní“. Na základě zkušeností se ukázalo, že některé z těchto režimů v praxi dobře fungují a měly by pokračovat, avšak jiné bude ve světle získaných zkušeností pravděpodobně zapotřebí upravit.

1.1.2 Společenství uděluje obchodní preference rozvojovým zemím v rámci všeobecných celních preferencí od roku 1971. Obchodní politika hraje ve vztazích EU se zbytkem světa klíčovou úlohu. Systém všeobecných celních preferencí je součástí této politiky, a musí tudíž být v souladu s cíli rozvojové politiky a upevňovat je. Proto musí dodržovat požadavky WTO, a zejména zmocňovací doložku Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT) z roku 1979. Rovněž musí být v souladu s Rozvojovým programem z Doha. Prioritou tohoto systému je napomoci tomu, aby měly rozvojové země užitek z globalizace, především prostřednictvím spojení obchodu a udržitelného rozvoje. V tomto kontextu se má za to, že udržitelný rozvoj zahrnuje řadu aspektů, např. dodržování základních lidských práv a práv pracovníků, dobré řízení a ochranu životního prostředí. Nadto mají všechny země společnou odpovědnost bojovat proti drogám.

1.2 Od té doby, co byly poprvé vydány, Komise své pokyny pro následujících deset let hojně konzultovala. Vzhledem ke specializovaným statistickým údajům, jež jsou vyžadovány, však byla posouzení dopadu prováděna interně. Poté, co nařízení nabude platnosti, provede Komise posouzení dopadu na nejdlejší regiony EU.

1.3 Nepředpokládá se, že změny předložené v návrhu způsobí ve srovnání se stávající situací výraznou změnu meziroční ztráty celních výnosů.

2. Návrhy Komise

2.1 Návrhy zjednodušují stávající systém tím, že snižují počet režimů z pěti na tři, toho se dosáhlo zavedením jediného pobídkového režimu, který nahrazuje tři zvláštní pobídky, jež v současnosti existují na ochranu práv pracovníků, na ochranu životního prostředí a pro boj s výrobou drog a obchodu s nimi. Navrhovaný systém tvoří:

— obecný režim,

— zvláštní pobídkový režim pro udržitelný rozvoj a

— zvláštní režim „Všechny produkty kromě zbraní“ pro nejméně rozvinuté země.

2.2 Dalšího zjednodušení by se dosáhlo tím, že by se seznamu zvýhodněných zemí vyloučily země, jež v současnosti mají v souladu s podmínkami bilaterálních či regionálních dohod nebo jiných dohod o volném obchodu preferenční přístup na trh Společenství. Společenství by zajistilo, aby byla do příslušných dohod o volném obchodu zahrnuta zvýhodnění jakéhokoli produktu, na něž se původně všeobecné celní preference vztahovaly, aby žádná země v důsledku tohoto opatření neutrpěla škodu.

⁽¹⁾ Úř. věst. č. L 346 ze dne 31.12.2001.

⁽²⁾ COM(2004) 461 final.

⁽³⁾ COM(2004) 699 final.

⁽⁴⁾ COM(1994) 212 final.

2.3 Preference by se i nadále rozlišovaly podle citlivosti produktů. Ukládání cel společného celního sazebníku na produkty, které nejsou citlivé, by bylo i nadále zcela pozastaveno, s výjimkou zemědělských složek. Stávající paušální snížení o 3,5 procentního bodu týkající se citlivých produktů by zůstalo zachováno.

2.4 Obecný režim by byl otevřený všem zemím vyjma těch, jež Světová banka zařadila během tří po sobě jdoucích let jako země s vysokými příjmy a kde pět největších odvětví vývozu do Společenství, na něž se vztahují všeobecné celní preference, představuje méně než 75 % celkového vývozu z této země do Společenství, na něž se vztahují všeobecné celní preference. Poté, co navrhované nařízení nabyde účinnosti, by jakékoli takovéto země, jež jsou v současnosti podle systému všeobecných celních preferencí zvýhodněné, byly ze systému vyřazeny. Ze seznamu zvýhodněných zemí by byly vyřazeny i ty zvýhodněné země, které mají rovněž prospěch z obchodní dohody se Společenstvím pokrývající minimálně všechny preference, jež stávající systém dané zemi poskytuje.

2.5 Zvláštní pobídkový režim pro udržitelný rozvoj je zaměřen na nejpotřebnější rozvojové země. Další preference budou uděleny ihned (s podmínkou předložení žádosti) těm rozvojovým zemím, které schválí a budou účinně naplňovat všech šestnáct klíčových úmluv o lidských právech a právech pracovníků stanovených v **příloze 1** a minimálně sedm úmluv týkajících se dobrého řízení a ochrany životního prostředí stanovených v **příloze 2**. Dále se zvýhodněné země budou muset zavázat k tomu, že schválí a budou účinně naplňovat ty mezinárodní úmluvy, které doposud neschválily. Pro dokončení tohoto procesu bude stanovena lhůta 31. prosince 2008.

2.5.1 Vybrané úmluvy mají mechanismy, jež mohou příslušné mezinárodní organizace použít pro pravidelné hodnocení toho, jak účinně jsou tyto úmluvy naplňovány. Před tím, než Komise rozhodne o tom, které žadatelské země budou vybrány, aby mohly tento zvláštní pobídkový režim využívat, vezme tato zhodnocení v potaz. Na základě žádostí z rozvojových zemí Komise posléze sestaví seznam zvýhodněných zemí podle tohoto režimu.

2.5.2 Žádosti ze zemí, jež chtějí využívat zvláštní pobídkový režim, by musely být předloženy do tří měsíců ode dne zveřejnění nařízení.

2.5.3 Dalším požadavkem je, aby žadatelské země spadaly do kategorie zranitelné země. Zranitelná země je pro tento účel vymezena jako země, kterou Světová banka nezařadila jako zemi s vysokými příjmy, nebo země, jejíž vývoz do Společenství, na něž se vztahují všeobecné celní preference, činí méně než 1 % celkového vývozu do Společenství, na něž se vztahují všeobecné celní preference.

2.6 Návrhy obsahují opatření ke snížení dopadu na zvýhodněnou zemi v případě, že ji OSN vyloučí ze seznamu nejméně rozvinutých zemí. Jednalo by se o přechodné období pro postupné odstranění této země z režimu „Všechny produkty kromě zbraní“. V současnosti daná země ihned automaticky přijde o všechny výhody všeobecných celních preferencí, jež jako nejméně rozvinutá země měla. Nový mechanismus umožňuje, aby tento proces probíhal v průběhu přechodného období.

2.7 Mechanismus odstupňování zůstal zachován, ale byl upraven, aby bylo jeho fungování jednodušší. V současnosti se uplatňuje pro skupiny produktů ze zemí, které jsou na trhu Společenství konkurenceschopné a pro podporu svého vývozu již všeobecné celní preference nepotřebují, avšak stávající kritéria (podíl preferenčního dovozu, index rozvoje země a index specializace vývozu) budou nahrazena jediným, jednoznačným kritériem, a to podílem na trhu Společenství vyjádřeném jako podíl preferenčního dovozu. Skupiny produktů jsou vymezeny odkazem na „odvětví“ v kombinované nomenklatuře. Vzhledem k tomu, že budou odstupňovány pouze ty země, které mají všechny své produkty v daném odvětví konkurenceschopné, nebudou odstupňovány malé zvýhodněné země pouze na základě toho, že mají v daném odvětví několik konkurenceschopných produktů.

2.7.1 Odstupňování by se ukládalo jakýmkoli zvýhodněným zemím pro produkty z daného odvětví, jestliže průměrný dovoz produktů z této země do Společenství náležících do daného odvětví převyšuje během tří po sobě jdoucích let 15 % dovozu těchto produktů ze všech zemí do Společenství. Pro určité textilní produkty je tato hranice snížena na 12,5 %.

2.8 Pokud je sazba valorického cla sníženého v souladu s ustanoveními nařízení nejvýše 1 %, ukládání tohoto cla se zcela pozastavuje. Stejně tak pokud je sazba specifického cla sníženého nejvýše 2 EUR pro každou částku, ukládání tohoto cla se zcela pozastavuje.

2.9 Návrhy obsahují ustanovení týkající se dočasného pozastavení preferenčních režimů pro všechny nebo určité produkty dané země v určitých specifických případech. Tyto návrhy nepředstavují významné odchýlení od stávajícího stavu. Komise naznačila, že se tato ustanovení budou i nadále užívat pouze ve výjimečných případech.

2.9.1 Jestliže je produkt pocházející ze zvýhodněné země dovážen za podmínek, které způsobují nebo mohou způsobit vážné obtíže výrobcům podobných nebo přímo konkurenčních produktů ze Společenství, mohou být na žádost členského státu nebo z podnětu Komise kdykoli znovu zavedena cla společného celního sazebníku.

2.10 Komisi bude s naplňováním nařízení napomáhat Výbor pro všeobecné preference, který bude složený ze zástupců členských států a předsedat mu bude člen Komise. Výbor bude od Komise dostávat zprávy o fungování systému a bude moci prošetřit jakoukoli záležitost týkající se systému, ale především se bude podílet na určování takových otázek, jako je způsobilost žadatelské země pro vstup do zvláštního pobídkového režimu pro udržitelný rozvoj, dočasné pozastavení zvýhodnění, opětovné uložení cel společného celního sazebníku, jsou-li výrobcům ze Společenství způsobovány obtíže, a zavedení přechodných období pro ztrátu zvýhodnění režimu „Všechny produkty kromě zbraní“ u zemí vyloučených ze seznamu OSN nejméně rozvinutých zemí.

3. Obecné připomínky

3.1 Všeobecné celní preference jsou důležitým prvkem politiky zahraničního obchodu EU, který má dalekosáhlý dopad, má značný vliv na události v rozvojovém světě a na rozpočet EU, má dopad na vztahy s obchodními partnery EU v organizacích, jako je WTO, a má významné důsledky pro evropský průmysl, především pro manufakturní průmysl. Všeobecné celní preference jsou jednou z mála věcí řízených na evropské úrovni způsobem federativních preferencí, Komise má v této oblasti výlučnou pravomoc. Důležitost všeobecných celních preferencí zvýšila globalizace a EU tento režim využívá k tomu, aby rozvojovým zemím napomohla mít z procesu globalizace prospěch. Zároveň všeobecné celní preference umožnily EU posílit proces vedoucí k dlouhodobě udržitelnému vývoji, tím, že uděluje preferenční podmínky pro vstup na evropský trh zemím, jež dodržují základní zásady lidských práv.

3.2 Když Komise zveřejnila pokyny⁽⁵⁾, jež tvoří základ jejích současných návrhů, vydal EHSV stanovisko⁽⁶⁾, v němž nastínené otázky podrobně komentoval. EHSV ve svém stanovisku uvedl, že primárním cílem by mělo být zjednodušení systému. Proto EHSV vítá opatření obsažená v návrzích Komise, jejichž cílem je strukturu zjednodušit. Zejména se domnívá, že k dosažení tohoto cíle výrazně přispěje to, že byl počet režimů snížen z pěti na tři.

3.3 EHSV též usiloval o to, aby se snížil počet zvýhodněných zemí⁽⁷⁾, a mimo jiné navrhl vyloučení zemí, které v současnosti využívají preferenční přístup do Společenství v souladu s podmínkami dohod o volném obchodu, s tím, že bude zaručeno, že jakékoli preference, z nichž měly tyto země podle stávajícího systému všeobecných celních preferencí užitek, budou do příslušné bilaterální dohody zahrnuty. EHSV je potěšen, že toto doporučení bylo přijato.

⁽⁵⁾ Op. cit.

⁽⁶⁾ Stanovisko EHSV z 25.2. 2004 – Úř. věstník C 110 z 30.4.2004.

⁽⁷⁾ Tamtéž.

3.4 EHSV vyjádřil své obavy⁽⁷⁾ ohledně toho, že velké množství pomoci Společenství dostávají nejbohatší zvýhodněné země, a nikoli země nejpotřebnější. Proto EHSV velice vítá to, že se Komise touto otázkou zabývala, avšak pochybuje, že návrhy jdou v tomto ohledu dostatečně daleko.

3.5 EHSV doporučil⁽⁷⁾, že mechanismus odstupňování by měl zůstat zachován, ale že by měl být zjednodušen a zprůhledněn. Schvaluje návrhy Komise v této oblasti a má za to, že v obou ohledech dosáhnou výrazného zlepšení. Zejména nahrazení stávajících četných kritérií jediným, jasným kritériem by mělo proces jak zjednodušit, tak i posílit jeho transparentnost.

3.6 EHSV vyzýval k tomu⁽⁷⁾, aby se využila možnost harmonizovat, sjednotit a zmodernizovat všechna pravidla a procedury systému všeobecných celních preferencí. EHSV zastává názor, že současné návrhy Komise jsou úspěšné ve splňování tohoto záměru.

3.7 EHSV požadoval⁽⁷⁾ zveřejnění podrobného hodnocení dopadu spjatého s návrhy Komise. Je rozčarován, že toto hodnocení nebylo provedeno, a podotýká, že pozdější provedení posouzení dopadu na nejdlejší regiony EU nemá smysl, jestliže jeho cílem není upravit systém ve světle posouzení, což by však nesplňovalo požadavek, že nařízení mají být v průběhu času stabilní. Úspěšnému fungování systému všeobecných celních preferencí atmosféra nejistoty škodí.

3.8 EHSV schvaluje to, že je do definice „udržitelného rozvoje“ zahrnuto dodržování lidských práv, ochrana práv pracovníků, ochrana životního prostředí, dobré řízení a potlačování výroby drog a obchodu s nimi.

3.9 EHSV podotkl⁽⁷⁾, že stávající zvláštní pobídkové režimy v dosažení svých užitečných cílů zcela selhaly. Pro zvláštní pobídkový režim na ochranu práv pracovníků splnily podmínky pouze dvě země a pro zvláštní pobídku na ochranu životního prostředí vůbec žádná, avšak dvanáct zemí využívá zvláštní režim pro boj proti výrobě drog a obchodu s nimi, ale bez jakéhokoli viditelného dopadu na výskyt těchto činností.

3.9.1 EHSV má za to, že nové návrhy sice do procesu zavádění vítané zjednodušení, ale je nepravděpodobné, že budou účinnější. Rozsah pobídek se nezvýšil a není důvod předpokládat, že nové režimy budou zvýhodněné země více motivovat k tomu, aby principy udržitelného rozvoje přijaly a prováděly. Jestliže budou tyto země stát před požadavkem přijmout dvacet sedm mezinárodních úmluv, mohou se rozhodnout, že se budou řídit svými vlastními nařízeními, a nabízených zvýhodnění se mohou vzdát.

3.9.2 Vzhledem k tomu, jak je v mezích neustále se zmenšujících celních překážek obtížné poskytovat hodnotnou pobídku, bylo by také možné zvážit spojení dodržování těchto úmluv s poskytnutím rozvojové pomoci.

3.10 EHSV podotýká, že všechny úmluvy, které musejí žadatelé země dodržovat, jsou úmluvy mající mechanismy, jež mohou „příslušné mezinárodní organizace“ použít pro pravidelné hodnocení toho, jak účinně jsou tyto úmluvy naplňovány. EHSV by byl pro to, aby v tomto hodnocení hráli úlohu sociální partneři.

3.11 EHSV poznamenává, že podmínky pro dočasné pozastavení zvýhodnění zůstávají ve srovnání s podmínkami ve stávajícím režimu téměř nezměněny. Vzhledem k tomu, že byly uplatněny pouze v případě jedné země (Myanmaru), která je extrémním příkladem porušování mezinárodních úmluv, je jejich užitečnost při podporování udržitelného rozvoje pochybná. Sankce, jež se ukládá pouze v takovémto výjimečném případě, může mít jen malý odstrašující účinek. EHSV by býval upřednostňoval širší uplatňování tohoto mechanismu za účelem posílení zvláštních pobídkových režimů pro podporu udržitelného rozvoje, která, jak se EHSV obává, se pravděpodobně přestane užívat.

3.12 EHSV pochybuje o tom, zda nový systém poskytne účinnější odstrašující prostředky pro páchání podvodů než systém, jež nahrazuje. EHSV by býval upřednostňoval proaktivnější přístup k této otázce. Zejména by uvítal, kdyby byly vytvořeny mechanismy pro užší spolupráci mezi agenturami v EU a jejich protějšky ve zvýhodněných zemích. Je těžké vyhnout se závěru, že v této oblasti zvolila Komise strategii „spěchej pomalu“.

3.13 HSV vítá to, že Komise před tím, než tyto návrhy zformulovala, hojně konzultovala jak v EU, tak i ve zvýhodněných zemích.

3.14 EHSV podotýká, že Komisi bude se správou systému všeobecných celních preferencí i nadále napomáhat Výbor pro všeobecné preference, který bude jednat v mezích procedury vztahující se na „Regulační výbor“.

4. Specifické připomínky

4.1 EHSV podotýká, že země, které mají být z obecného režimu vyloučeny, se omezí na ty, jež Světová banka zařadila jako země s vysokými příjmy a země s nedostatečně rozmanitým vývozem. EHSV zastává názor, že počet zemí splňujících tato kritéria bude omezený. Navrhl⁽⁸⁾, aby nové pokyny vyřa-

zovaly mimo jiné i země mající programy na výrobu jaderných zbraní a země fungující jako daňové ráje. EHSV vyjadřuje své politování nad tím, že se mnohé z těchto zemí zdají být i nadále způsobilé pro to, aby byly do seznamu zvýhodněných zemí zahrnuty.

4.2 Jedním z kritérií pro zahrnutí do zvláštního pobídkového režimu pro podporu udržitelného rozvoje je to, že daná země má být „zranitelná země“. Článek 9 odst. 2 ji vymezuje jako zemi, která nebyla v souladu s podmínkami stanovenými v odst. 4.1 výše vyloučena z obecného režimu nebo jejíž vývoz do Společenství, na něž se vztahují všeobecné celní preference, představuje méně než 1 % celkového dovozu do Společenství, na něž se vztahují všeobecné celní preference. EHSV má za to, že tento článek by měl být přepracován tak, že se slovo „nebo“ nahradí slovem „a“, jinak bude mít tento článek účinek, jaký jistě nebyl zamýšlen.

4.3 EHSV poukázal na to⁽⁸⁾, že podle stávajícího systému je moment odstupňování příliš vzdálen momentu aktualizace. Proto EHSV vítá to, že se v budoucnu odstupňování uskuteční v roce následujícím po třetím po sobě jdoucím roce, což představuje referenční období pro jakoukoli zemi a odvětví.

4.4 EHSV podporuje návrh Evropské komise udržet regionální kumulace ve smyslu nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 v případech, kdy produkt použitý při další výrobě v zemi, která je členem regionálního sdružení, pochází z jiné země sdružení, na niž se nevztahuje režim uplatňovaný na hotový produkt, za podmínky, že se na obě země vztahuje regionální kumulace pro toto sdružení. EHSV poukazuje na to, že v minulosti byla tato ustanovení zdrojem značných podvodů.

4.5 EHSV opakuje své stanovisko⁽⁸⁾, že by měla být preferenční pravidla původu zjednodušena a zátěž spočívající v jejich dodržování kladená na dovozce do EU by se měla úměrně snížit tím, že se tato pravidla sladí se stávajícími pravidly původu nepreferenčního dovozu.

4.6 EHSV znovu vznáší požadavek⁽⁹⁾ na prohloubení dialogu mezi EU a nejméně rozvinutými zeměmi, který by vedl ke zlepšení prováděcích pravidel zvláštních režimů ve prospěch nejméně rozvinutých zemí v některých zvláštních případech, zejména úpravám přechodného období.

4.7 EHSV vítá návrh na odstranění cel tam, kde má preferenční zacházení za následek valorické clo ve výši maximálně 1,0 % či specifické clo ve výši maximálně 2 EUR. EHSV má za to, že toto bude představovat znatelné zjednodušení.

⁽⁸⁾ Tamtéž.

⁽⁹⁾ CESE 1646/2004 sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: Vytvořit pro Evropu udržitelný zemědělský model díky nové společné zemědělské politice (SZP) – Reforma odvětví cukru COM(2004) 499 final.

4.8 EHSV poukazuje na to, že dočasné pozastavení zvýhodnění je omezeno na dobu tří měsíců a může být prodlouženo pouze jednou. Komise může toto období prodloužit v souladu s články 3 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES, jak již učinila v případě Myanmaru. EHSV by býval upřednostňoval ustanovení, jímž by uplatněné dočasné pozastavení zvýhodnění trvalo do doby, než by země, jež se porušení dopustila, odstranila důvod pro pozastavení tím, že by napravila porušování mezinárodních úmluv, které k pozastavení původně vedlo.

4.9 EHSV se domnívá, že požadavek, aby země či území, jež chtějí využívat zvláštní pobídkový režim pro udržitelný rozvoj, podaly příslušnou žádost do tří měsíců ode dne, kdy nařízení nabude účinnosti, je poněkud tíživý a pravděpodobně sám proti sobě, neboť omezí míru přijetí. Může existovat řada zemí, které v dané době kritéria nesplnily, a tudíž se domnívaly, že předložení žádosti nemá smysl. Po vypršení tříměsíční lhůty by tyto země neměly žádnou pobídku pro to, aby mezinárodní úmluvy stanovené v přílohách 1 a 2 schválily a účinně naplňovaly. EHSV zastává názor, že by bývalo bylo lepší ponechat pro přijetí těchto zemí dveře otevřené i později, pokud kritéria pro přijetí splní.

4.10 EHSV poukázal na to⁽¹⁰⁾, že systém všeobecných celních preferencí je jedním z prvků obchodní politiky EU a že musí být jako takový v souladu s ostatními prvky této politiky. Pro dosažení soudržné obchodní politiky je klíčové, aby se do procesu zapojila i ostatní generální ředitelství Komise. Úzká, trvalá a účinná spolupráce by měla probíhat zejména mezi GR pro obchod a GR pro podnikání.

4.11 EHSV považuje za žádoucí, aby v případě vážného narušení trhů produktů začleněných v příloze 1 Smlouvy byla aplikována bezpečnostní klauzule rovněž na základě požadavku členského státu nebo z iniciativy Komise a aby byl konzultován odpovídající řídicí výbor.

4.12 Do Systému všeobecných celních referencí (GPS) by mělo být podle návrhu Komise integrováno zvláštní nařízení pro nejméně rozvinuté země (LDC), tzv. iniciativa „všechno kromě zbraní“ („Everything but Arms“ – EBA) a nařízení, včetně nařízení o cukru, převzato podle nař. 416/2001. LDC mají oprávněné obavy, že masivní snížení cen po reformě nařízení EU o cukru a úplném otevření evropského trhu těmto zemím

(od 1. července 2009), s sebou přinese větší nevýhody než výhody. V této souvislosti Výbor poukazuje na své Stanovisko k navrhované reformě „Společná organizace trhu/cukr“ z 15. prosince 2004.⁽¹¹⁾ V tomto stanovisku je Komise vyzvána, aby na základě výslovného přání LDC vyjednala preferenční dovozní kvóty pro cukr na dobu po roce 2009s pravidelnými kontrolami, které budou brát v úvahu vztah mezi reformou systému evropského trhu s cukrem a cíly rozvoje nejméně rozvinutých zemí (LDC). Kromě toho Výbor žádal o zákaz swapových obchodů (třístranných obchodů).

4.13 Všeobecně řečeno, je Komise názoru, že u dotčených produktů musí být aplikace článku 12, odst. 1 jasně definovaná v rámci odpovídající společné organizace trhu.

5. Závěry

5.1 EHSV zastává názor, že stávající systém by měl být zjednodušen a zprůhledněn a že by se měla využít možnost harmonizovat, sjednotit a zmodernizovat všechna pravidla a procedury všeobecných celních preferencí. EHSV má za to, že navrhovaný systém by v tomto ohledu představoval významné zlepšení, a potud návrhy Komise schvaluje.

5.2.1 „Systém všeobecných celních preferencí (GSP) by měl být vyhrazen pro nejméně rozvinuté země a země, které jej nejvíc potřebují, aby bylo možné mít co největší prospěch z nového režimu GSP. Hranice odstupňování pro textilní a oděvní výrobky by se proto měla snížit na 10 %“⁽¹²⁾.

5.2 EHSV souhlasí s tím, že počet zvýhodněných zemí bude snížen, avšak obává se, že toto snížení nemusí být dostatečně velké.

5.3 EHSV má za to, že nový zvláštní pobídkový režim pro podporu udržitelného rozvoje bude mít na chování zvýhodněných zemí pouze nepatrně větší vliv než režimy, jež nahrazuje.

5.4 EHSV se obává, že otázka podvodů ve stávajícím systému se nezdá být účinně vyřešena, a má za to, že se v tomto ohledu mohlo učinit více.

5.5 EHSV vyjadřuje politování nad tím, že nebyla zveřejněna a v některých případech zřejmě ani provedena podrobná posouzení dopadů těchto návrhů.

V Bruselu dne 9. února 2005.

Předsedkyně

Evropského hospodářského a sociálního výboru

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁰⁾ Tamtéž.

⁽¹¹⁾ CESE 1646/2004 - sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu: Vytvořit pro Evropu udržitelný zemědělský model díky nové společné zemědělské politice (SZP) – Reforma odvětví cukru - COM(2004) 499 final.

⁽¹²⁾ Článek 13 návrhu nařízení Rady (COM (2004) 699 final).

PŘÍLOHA I

Klíčové úmluvy OSN/MOP o lidských právech a právech pracovníků

1. Mezinárodní pakt o občanských a politických právech
2. Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech
3. Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace
4. Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen
5. Úmluva proti mučení a dalšímu krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestání
6. Úmluva o právech dítěte
7. Úmluva o prevenci a postihu zločinu genocidy
8. Úmluva MOP č. 138 o minimálním věku pro vstup do zaměstnání
9. Úmluva MOP č. 182 o zákazu a okamžitých opatřeních k odstranění nejhorsích forem dětské práce
10. Úmluva MOP č. 105 o odstranění nucené práce
11. Úmluva MOP č. 29 o nucené nebo povinné práci
12. Úmluva MOP č. 100 o stejném odměňování pracujících mužů a žen za práci stejné hodnoty
13. Úmluva MOP č. 111 o diskriminaci (zaměstnání a povolání)
14. Úmluva MOP č. 87 o svobodě sdružování a ochraně práva odborově se organizovat
15. Úmluva MOP č. 98 o provádění zásad práva organizovat se a kolektivně vyjednávat
16. Mezinárodní úmluva o potlačení a trestání zločinu apartheidu

PŘÍLOHA II

Úmluvy týkající se principů ochrany životního prostředí a dobrého řízení

17. Montrealský protokol o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu Země
18. Basilejská úmluva o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování
19. Stockholmská úmluva o perzistentních organických polutantech
20. Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin
21. Úmluva o biologické rozmanitosti
22. Kartagenský protokol o biologické bezpečnosti
23. Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu
24. Jednotná úmluva OSN o omamných látkách (1961)
25. Úmluva OSN o psychotropních látkách (1971)
26. Úmluva OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami (1988)
27. Mexická úmluva OSN proti korupci